

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13.1 ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

(ก) ผู้สอบบัญชีและสรุปรายงานความเห็นโดยผู้สอบบัญชี

รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประจำปี 2558 – 2560 สามารถสรุปได้ดังนี้

งบตรวจสอบ	: งวดบัญชีปี 2558 สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
ผู้สอบบัญชี	: บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด โดยนายสุวิณ ปัญญาวงศ์ขันธ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3534 ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.
ความเห็นโดยผู้สอบบัญชี	: แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทข้างต้นนี้ แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัท ช ทวี คอลลาเซียน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของเฉพาะบริษัท ช ทวี คอลลาเซียน จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะบริษัทและกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
งบตรวจสอบ	: งวดบัญชีปี 2559 สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559
ผู้สอบบัญชี	: บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด โดยนายสุวิณ ปัญญาวงศ์ขันธ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3534 ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.
ความเห็นโดยผู้สอบบัญชี	: แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทข้างต้นนี้ แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของเฉพาะบริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะบริษัทและกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
งบตรวจสอบ	: งวดบัญชีปี 2560 สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ผู้สอบบัญชี	: บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด โดยนายสุวิณ ปัญญาวงศ์ขันธ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3534 ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.
ความเห็นโดยผู้สอบบัญชี	: แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขว่า งบการเงินรวมของบริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) (บริษัท) และบริษัทย่อย (กลุ่มกิจการ) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่มกิจการและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุด วันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

(ข) สรุปฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน (งบการเงินรวม)

บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 2559 และ 2558

หน่วย: ล้านบาท

	พ.ศ. 2560	%	พ.ศ. 2559	%	พ.ศ. 2558	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2.61	0.11	43.86	2.56	49.30	3.04
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (สุทธิ)	766.85	32.94	373.64	21.85	469.81	29.01
ลูกหนี้พนักงานตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี (สุทธิ)	0.19	0.01	0.19	0.01	0.19	0.01
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-
สินค้าคงเหลือ (สุทธิ)	360.13	15.47	335.11	19.59	295.49	18.25
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	0.02	0.00	0.60	0.04	-	-
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	47.93	2.06	22.04	1.29	20.09	1.24
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,177.73	50.58	775.43	45.34	834.88	51.56
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากสถาบันการเงินที่คิดภาระค่าประกัน	37.00	1.59	37.00	2.16	2.00	0.12
ลูกหนี้พนักงานตามสัญญาเช่าการเงิน (สุทธิ)	0.34	0.01	0.53	0.03	0.71	0.04
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	2.68	0.12	-	-	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด	-	-	1.00	0.06	1.00	0.06
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	81.58	3.50	81.58	4.77	81.58	5.04
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	976.60	41.95	771.20	45.09	663.71	40.99
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	33.25	1.43	31.52	1.84	27.45	1.70
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (สุทธิ)	7.71	0.33	7.15	0.42	7.31	0.45
ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	10.53	0.45	4.28	0.25	0.45	0.03
เงินมัดจำ	0.88	0.04	0.68	0.04	0.29	0.02
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,150.56	49.42	934.94	54.66	784.50	48.44
รวมสินทรัพย์	2,328.28	100.00	1,710.36	100.00	1,619.38	100.00

บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 2559 และ 2558

หน่วย: ล้านบาท

	พ.ศ. 2560	%	พ.ศ. 2559	%	พ.ศ. 2558	%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	328.18	14.10	280.11	16.38	110.22	6.81
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	966.17	41.50	358.58	20.97	729.56	45.05
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของ						
- เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	0.92	0.04	0.92	0.05	0.92	0.06
- หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน (สุทธิ)	10.64	0.46	10.14	0.59	9.96	0.62
- หัก (สุทธิ)	299.40	12.86	-	-	-	-
เงินรับล่วงหน้าตามสัญญาส่วนที่เกินกว่างานระหว่างทำ (สุทธิ)	9.30	0.40	18.77	1.10	-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	-	-	-	0.11	0.01
ประมาณการหนี้สินจากการรับประกันสินค้า	5.07	0.22	5.94	0.35	6.76	0.42
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	-	-	1.27	0.07	3.35	0.21
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2.62	0.11	2.31	0.14	1.53	0.09
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,622.31	69.68	678.03	39.64	862.42	53.26
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	0.70	0.03	1.62	0.09	2.54	0.16
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน (สุทธิ)	20.52	0.88	31.17	1.82	41.30	2.55
หัก (สุทธิ)	-	-	298.81	17.47	-	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	22.46	0.96	19.73	1.15	16.12	1.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	43.68	1.88	351.33	20.54	59.96	3.70
รวมหนี้สิน	1,665.99	71.55	1,029.36	60.18	922.38	56.96
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	295.74		296.97		270.00	
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	295.74	12.70	295.74	17.29	206.13	12.73
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	375.90	16.14	375.90	21.98	317.33	19.60
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	29.01	1.25	29.01	1.70	29.01	1.79
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	-	-	-	44.68	2.76
ส่วนลดจากการเพิ่มสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(5.63)	(0.24)	(5.63)	(0.33)	(5.63)	(0.35)
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - ทุนสำรองตามกฎหมาย	6.82	0.29	6.82	0.40	6.82	0.42
ยังไม่ได้จัดสรร	(39.55)	(1.70)	(20.84)	(1.22)	98.66	6.09
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	662.29	28.45	681.00	39.82	697.00	43.04
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	662.29	28.45	681.00	39.82	697.00	43.04
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2,328.28	100.00	1,710.36	100.00	1,619.38	100.00

หมายเหตุ : ปี 2559 ปรับปรุงใหม่เพื่อเปรียบเทียบกับปี 2560

บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 2559 และ 2558

	หน่วย: ล้านบาท					
	พ.ศ. 2560	%	พ.ศ. 2559	%	พ.ศ. 2558	%
รายได้						
รายได้ตามสัญญา	1,390.94	87.71	926.16	87.52	972.73	85.13
รายได้จากการขายและการให้บริการ	194.96	12.29	132.08	12.48	169.90	14.87
รวมรายได้	1,585.90	100.00	1,058.24	100.00	1,142.63	100.00
ต้นทุนงานตามสัญญา	(1,244.85)	(78.49)	(822.18)	(77.69)	(805.09)	(70.46)
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	(150.01)	(9.46)	(95.32)	(9.01)	(87.34)	(7.64)
รวมต้นทุน	(1,394.86)	(87.95)	(917.50)	(86.70)	(892.43)	(78.10)
กำไรขั้นต้น	191.04	12.05	140.74	13.30	250.20	21.90
รายได้อื่น	9.91	0.62	12.28	1.16	16.34	1.43
กำไรสุทธิจากอัตราแลกเปลี่ยน	3.71	0.23	9.32	0.88	2.82	0.25
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	204.66	12.90	162.34	15.34	269.36	23.57
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(43.49)	(2.74)	(40.77)	(3.85)	(57.88)	(5.07)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(130.16)	(8.21)	(175.27)	(16.56)	(137.19)	(12.01)
กำไร(ขาดทุน)จากการขายสินทรัพย์	(0.49)	(0.03)	(0.18)	(0.02)	(0.18)	(0.02)
ต้นทุนทางการเงิน	(50.64)	(3.19)	(38.70)	(3.66)	(28.86)	(2.53)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(0.14)	(0.01)	-	-	-	-
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(20.26)	(1.28)	(92.58)	(8.75)	45.25	3.96
รายได้ภาษีเงินได้	0.76	0.05	1.29	0.12	(9.51)	(0.83)
ขาดทุนสำหรับปี	(19.50)	(1.23)	(91.29)	(8.63)	35.74	3.13
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น						
รายการที่จะไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปใน						
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
• การวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์						
หลังจากออกจากงาน	0.9921	0.06	0.0131	0.00	(0.0343)	(0.00)
• ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับการวัดมูลค่าใหม่ของ						
ภาระผูกพันผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน	(0.1984)	0.13	(0.0026)	0.00	0.0069	0.00
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวด - สุทธิจากภาษี	0.7937	0.05	0.0105	0.00	(0.0274)	(0.00)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(18.71)	(1.18)	(91.28)	(8.63)	35.71	3.13
การแบ่งปันกำไร						
ส่วนที่เป็นของผู้เป็นเจ้าของของบริษัทใหญ่	(19.50)		(91.29)		35.74	
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.0008		(0.0022)		(0.0002)	
	<u>(19.50)</u>		<u>(91.29)</u>		<u>35.74</u>	
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของผู้เป็นเจ้าของของบริษัทใหญ่	(18.71)		(91.28)		35.71	
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	0.0008		(0.0022)		(0.0002)	
	<u>(18.71)</u>		<u>(91.28)</u>		<u>35.71</u>	
กำไรต่อหุ้นส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	(0.0165)		(0.0875)		0.0404	

บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสดรวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 2559 และ 2558

	หน่วย : ล้านบาท		
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(20.26)	(92.58)	45.25
รายการปรับปรุง			
ค่าเสื่อมราคา	45.43	34.02	27.24
ค่าตัดจำหน่าย	5.45	4.91	4.80
รายได้จากการขายภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	0.14	-	(0.93)
ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	-	(1.21)	0.91
ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	1.12	(2.86)	(0.87)
ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	-	-	0.33
ประมาณการหนี้สินจากการรับประกันสินค้า	(0.87)	(0.82)	(2.83)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	0.49	0.18	0.19
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	-	-	(0.01)
(กำไร)ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของตราสารอนุพันธ์	(0.02)	(0.60)	0.11
การผูกพันผลประโยชน์ของพนักงาน	4.41	3.62	2.59
ดอกเบี้ยรับ	(0.37)	(4.19)	(9.20)
เงินปันผลรับ	(0.01)	-	-
ดอกเบี้ยรับตามสัญญาเช่าทางการเงิน	(0.02)	(0.02)	(0.00)
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	-	14.00	-
ต้นทุนทางการเงิน			
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	48.18	36.02	28.60
- ดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาเช่าทางการเงิน	1.86	2.37	0.26
- การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายทางตรงในการออกหุ้นกู้หรือตัดจ่าย	0.59	0.31	-
	86.12	(6.84)	96.42
การเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(393.23)	83.72	(82.42)
สินค้าคงเหลือ	(30.42)	(38.48)	2.04
เครื่องมือทางการเงิน	0.60	(0.11)	0.22
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	(25.89)	(1.94)	(9.54)
เงินมัดจำ	(0.20)	(0.39)	(0.08)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(32.34)	165.57	12.81
เงินรับล่วงหน้าตามสัญญาส่วนที่เกินกว่างานระหว่างทำ	(9.47)	18.77	(18.76)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.31	0.79	(1.53)
เงินสดได้มาจากการ(ใช้ไปใน)การดำเนินงาน			
ก่อนดอกเบี้ยรับ ต้นทุนทางการเงินจ่ายและภาษีเงินได้จ่าย	(404.52)	221.09	(0.83)
ดอกเบี้ยรับ	0.40	3.84	9.20
เงินสดรับจากสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	0.21	0.21	0.03
เงินสดจ่ายชำระผลประโยชน์พนักงาน	(0.69)	-	-
ต้นทุนทางการเงินจ่าย			
- ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	(44.58)	(12.78)	(5.03)
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(7.52)	(4.48)	(25.61)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	(456.70)	207.88	(22.23)

บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสดรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 2559 และ 2558

	หน่วย : ล้านบาท		
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินฝากสถาบันการเงินที่คิดภาระค่าประกัน	-	(35.00)	1.90
เงินสดจ่ายซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	(81.58)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวร	(168.23)	(136.38)	(279.63)
เงินสดรับจากการขายสินทรัพย์ถาวร	-	-	0.03
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(7.18)	(8.97)	(0.30)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	(175.41)	(180.34)	(359.58)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด	1.00	-	-
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(2.82)	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน			
- เงินสดรับ	7,073.97	6,317.81	6,726.21
- เงินสดชำระคืน	(6,468.38)	(6,711.30)	(6,327.30)
เงินสดรับจากหุ้นกู้	-	298.50	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน			
- เงินสดชำระคืน	(0.92)	(0.92)	(0.92)
จ่ายชำระคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(12.00)	(12.33)	(1.65)
เงินสดจ่ายค่าธรรมเนียมธนาคารรอดัตบัญชี	-	-	(14.00)
เงินปันผลจ่าย	-	(5.33)	(48.99)
เงินสดรับล่วงหน้าค่าหุ้นจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ	-	80.60	74.06
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	590.85	(32.97)	407.41
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ	(41.25)	(5.44)	25.60
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงเหลือต้นปี	43.86	49.30	23.70
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงเหลือปลายปี	2.61	43.86	49.30
ข้อมูลเพิ่มเติม			
เข้าหนี้คงค้างจากการซื้อสินทรัพย์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	80.91	2.54	0.62
เข้าหนี้เงินประกันผลงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	3.95	3.51	1.84
เงินปันผลค้างจ่าย	-	0.01	0.03
โอนสินค้างเหลือไปเป็นสินทรัพย์ถาวร	4.27	1.73	1.10

(ค) ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ช ทีวี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

		งบการเงินรวม		
		ปี 2560	ปี 2559	ปี 2558
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	0.73	1.14	0.97
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.47	0.62	0.60
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.28	0.27	(0.03)
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	2.07	2.51	2.71
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	174	143	133
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	3.87	2.91	3.01
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	93	124	120
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	4.25	4.70	8.60
ระยะเวลารับชำระหนี้	(วัน)	85	77	42
Cash cycle	(วัน)	182	191	211
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น	(%)	12.05%	13.30%	21.90%
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	(%)	-1.22%	-5.09%	5.65%
อัตรากำไรอื่น	(%)	0.05%	1.98%	1.63%
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	(%)	-23.42%	-385.84%	-30.00%
อัตรากำไรสุทธิ	(%)	-1.17%	-8.46%	3.08%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	(%)	-2.79%	-13.25%	5.36%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency ratio)				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	(%)	-0.93%	-5.48%	2.62%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	(%)	3.09%	-7.30%	13.22%
อัตราหมุนของสินทรัพย์	(เท่า)	0.79	0.65	0.85
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial policy ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	2.52	1.51	1.32
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	-8.03	6.40	(0.10)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน - Cash basis	(เท่า)	1.92	0.97	0.46
อัตราการจ่ายเงินปันผล	(%)	n.a.	n.a.	79.14%

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ผลการดำเนินงาน

ภาพรวมของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจเป็นผู้ออกแบบ สร้างสรรค์ ผลิต ผลิต และติดตั้งระบบวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์เพื่อการพาณิชย์ รวมทั้งเป็นผู้ผลิตเทคโนโลยีระดับโลก เกี่ยวกับระบบราง โลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เข้ากับการจัดการอย่างมืออาชีพ อาทิ รถลำเลียงอาหารสำหรับเครื่องบิน (Catering Hi-loaders Truck) รถดับเพลิง-รถกู้ภัย รถบรรทุก เครื่องดื่ม รถพ่วง-รถกึ่งพ่วงพิเศษ การรับจ้างบริหารโครงการสร้างเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง (OPV) โครงการบริหารงานซ่อมและศูนย์ซ่อมให้แก่ Linfox สำหรับรถบรรทุก รถพ่วง-กึ่งพ่วง ของโครงการ Tesco-Lotus และศูนย์ซ่อม One Stop Services ให้แก่ลูกค้าทั่วไปที่จะซ่อมทั้งเครื่องยนต์ ช่วงล่าง และตัวถังของรถ (Containers + Body) โดยเริ่มเปิดศูนย์แรกที่พื้นที่ใกล้เคียงฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจะทยอยเปิดให้ครบ 8 ศูนย์ ทั่วประเทศภายในปี 2563 ผลผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า (Made to Order) โดยการออกแบบให้เหมาะกับการใช้งาน และงบประมาณให้กับภาคเอกชน และหน่วยงานราชการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ บริษัทฯ มีบริษัทย่อยจำนวน 1 บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจออกแบบ ผลิต ประกอบ และติดตั้งตู้บรรทุกไฟเบอร์กลาสน้ำหนักเบา สำหรับบรรทุกสินค้า อาหารสดและแห้ง ซึ่งหากพิจารณาภาพรวมของผลการดำเนินงานในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาของบริษัทฯ พบว่า บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้จากการดำเนินธุรกิจ 2 ลักษณะ ได้แก่ รายได้ตามสัญญา คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 85 ถึงร้อยละ 88 ของรายได้รวม และรายได้จากการขาย และให้บริการ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 12 ถึงร้อยละ 15 ของรายได้รวม

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้จากธุรกิจหลักตามงบการเงินรวมเท่ากับ 1,142.63 ล้านบาท 1,058.24 ล้านบาท และ 1,585.90 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม เท่ากับ 35.71 ล้านบาท (91.28) ล้านบาท และ(18.71) ล้านบาท ตามลำดับ

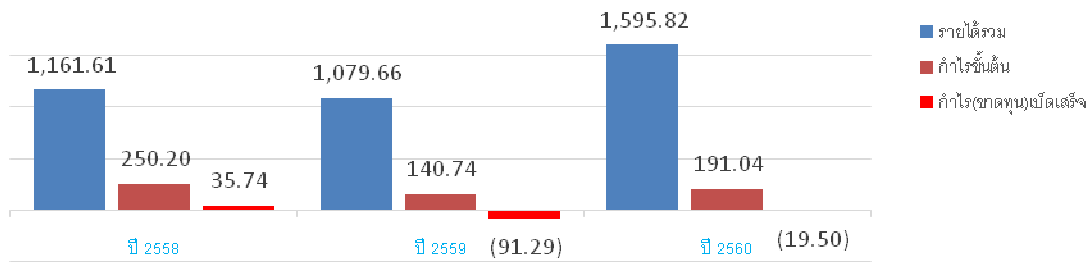
14.1.1 ผลการดำเนินงาน

รายได้

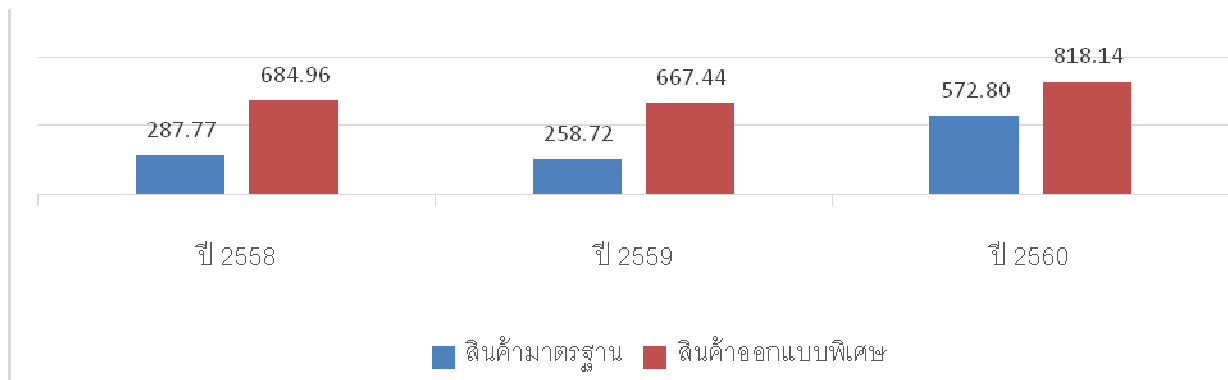
รายได้รวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในงวดบัญชีปี 2558-2560 เท่ากับ 1,158.97 ล้านบาท 1,070.34 ล้านบาท และ 1,595.82 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหากพิจารณาตามประเภทรายได้ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนี้

ประเภทรายได้	ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้ตามสัญญา	972.73	85.13	926.16	87.52	1,390.94	87.71
รายได้จากการขายและการให้บริการ	169.90	14.87	132.08	12.48	194.96	12.29
รวมรายได้	1,142.63	100	1,058.24	100	1,585.90	100
รายได้อื่น	16.34	1.43	12.10	1.13	9.92	0.62
รวมรายได้ทั้งหมด	1,158.97		1,070.34		1,595.82	

เปรียบเทียบงบกำไรขาดทุนรวม ปี 2558 ปี 2559 และ ปี 2560 (หน่วย : ล้านบาท)

เปรียบเทียบรายได้แยกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ ปี 2558 ปี 2559 และ ปี 2560 (หน่วย : ล้านบาท)

ตารางแสดงรายได้แยกตามประเทศ ปี 2558-2560

ประเทศ	ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
ประเทศไทย	672.4	58.85%	620.18	58.60%	1,360.91	85.81%
ประเทศสหรัฐอเมริกา	101.68	8.90%	13.51	1.28%	14.60	0.92%
ประเทศอื่นๆ	368.56	32.26%	424.55	40.12%	210.39	13.27%
รวมรายได้	1,142.64	100.00%	1,058.24	100.00%	1,585.90	100.00%

จากข้อมูลรายได้แยกตามประเทศจะพบว่าในปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสัดส่วนการขายสินค้าในประเทศเพิ่มขึ้นจากยอดขายในกลุ่มสินค้ามาตรฐานจากการขายหัวรถและผลิตตู้บรรทุกสำหรับรถขนส่งและผลิตรถโดยสารขนาดใหญ่ ประกอบกับมีสัดส่วนของรายได้จากงานบริการที่เพิ่มขึ้นจากศูนย์บริการซ่อมรถบรรทุกสิบล้อ 24 ชั่วโมงที่เปิดใหม่ในปี 2560

ในส่วนสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษ(Special Design Product) ประเภทรถลำเลียงอาหารสำหรับเครื่องบิน (Catering Hi-Loaders Truck) รถดับเพลิงและรถออกแบบพิเศษอื่นได้ส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ในกลุ่มประเทศเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลี เวียดนาม และฮ่องกง เป็นต้น โดยบริษัทฯ มีการขยายตัวในกลุ่มประเทศในเอเชีย แต่เนื่องจากการชะลอตัวของกลุ่มธุรกิจการบิน ทำให้ยอดขายส่งออกในภูมิภาคอื่นชะลอตัว ในส่วนสินค้ากลุ่มบริหารโครงการได้เพิ่มสัญญาเข้าบริหารโครงการให้กับกลุ่มลูกค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์มาตรฐาน และธุรกิจโลจิสติกส์ โดยในปี 2560 ได้

ดำเนินการเปิดศูนย์บริการ One Stop Services แห่งแรกที่จังหวัด ชลบุรี และจะเปิดเพิ่มอีก 7 แห่ง ทั่วประเทศภายในปี 2563 ทำให้มีศูนย์บริการในพื้นที่ของลูกค้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มียอดขายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในไตรมาส 1 ได้มีค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาเพื่อผลิตสินค้าใหม่ เช่นรถดับเพลิง และสินค้าเพื่อป้องกันประเทศ ประกอบกับทางบริษัทได้เปลี่ยนซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการบริหารจัดการใหม่เป็น SAP by Design มีผลทำให้ในไตรมาส 1/2560 มีผลขาดทุน 73.28 ล้านบาทซึ่งเกิดขึ้นเฉพาะไตรมาส 1 ปี 2560 เท่านั้นซึ่งในไตรมาส 2 มีกำไรสุทธิ 17.31 ล้านบาท ไตรมาส 3 มีกำไรสุทธิ 14.69 ล้านบาท และไตรมาส 4 มีกำไรสุทธิ 21.78 ล้านบาท สำหรับงวดปี 2560 มีผลขาดทุนสุทธิ 19.50 ล้านบาท ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อน 71.78 ล้านบาท หรือขาดทุนลดลง 78.64%

รายได้ตามสัญญา

รายได้ตามสัญญา มีลักษณะเป็นสัญญาจ้างผลิตสินค้าตามความต้องการและการออกแบบของบริษัท และในสัญญามีการระบุราคาค่าสินค้าไว้อย่างแน่นอน บริษัทฯ รับรู้รายได้ตามสัญญาตามขั้นความสำเร็จของงาน (Percentage of Completion Method) กล่าวคือเมื่อผลงานตามสัญญาสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือเกี่ยวกับขั้นความสำเร็จของงาน รายได้งานตามสัญญาจะถูกรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยคำนวณจากความสำเร็จของกิจกรรมงานตามสัญญา ณ วันที่รายงาน ขั้นความสำเร็จของงานตามสัญญาคำนวณจากอัตราส่วนของต้นทุนงานตามสัญญาที่ทำเสร็จจนถึงวันที่รายงาน เทียบกับประมาณการต้นทุนงานทั้งหมดตามสัญญา ในกรณีที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าต้นทุนทั้งหมดของโครงการเกินกว่ามูลค่ารายได้ตามสัญญา บริษัทฯ จะรับรู้ประมาณการขาดทุนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยรายได้ที่รับรู้แล้วแต่ยังไม่ถึงกำหนดเรียกชำระตามสัญญาแสดงไว้เป็นมูลค่างานเสร็จที่ยังไม่เรียกเก็บจากลูกค้าในงบแสดงฐานะการเงิน

รายได้ตามสัญญาประกอบด้วย รายได้จากการรับจ้างออกแบบ ผลิตตัวถังและติดตั้งระบบวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์เพื่อการพาณิชย์ โดยมีผลิตภัณฑ์อยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผลิตภัณฑ์มาตรฐาน (Standard Product) และผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษ (Special Design Product) สำหรับรายได้จากการรับจ้างออกแบบ ผลิต และติดตั้งตู้บรรทุกไฟเบอร์กลาสน้ำหนักเบาของบริษัทย่อยจะถูกนับรวมเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์มาตรฐาน โดยในปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้ตามสัญญาแยกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้

กลุ่มผลิตภัณฑ์	ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
1) กลุ่มผลิตภัณฑ์มาตรฐาน	287.77	29.58%	258.72	27.93%	572.80	41.18%
2) ผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษ	684.96	70.42%	667.44	72.07%	818.14	58.82%
รายได้ตามสัญญา	972.73	100.00%	926.16	100.00%	1,390.94	100.00%

ปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้ตามสัญญาสูงที่สุดจากผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษมาโดยตลอด โดยมีรายได้จำนวน 684.96 ล้านบาท 667.44 ล้านบาท และ 818.14 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.41 ร้อยละ 72.07 และร้อยละ 58.82 ของรายได้ตามสัญญาตามลำดับ โดยนับตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมาจนถึงปี 2559 รถลำเลียงอาหารสำหรับเครื่องบินสร้างรายได้เป็นอันดับหนึ่งของผลิตภัณฑ์ออกแบบพิเศษมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบริษัทฯ เน้นทำการตลาดงานรถลำเลียงอาหารสำหรับเครื่องบิน เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ มีความชำนาญเป็นพิเศษ มีการปรับเปลี่ยนให้หลากหลายเพื่อรองรับเครื่องบินทุกแบบ และทุกขนาดความจุผู้โดยสาร มีการพัฒนาเทคโนโลยี และกระบวนการผลิตให้รวดเร็วยิ่งขึ้น จนได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากลูกค้าธุรกิจการบินจากหลายประเทศทั่วโลก อีกทั้งบริษัทฯ ยังได้ออกแบบ และพัฒนารถ

ลำเลียงอาหารสำหรับเครื่องบินแอร์บัส A380 ได้สำเร็จ ซึ่งเป็นเครื่องบินลำใหญ่ที่สุดในโลก ในปัจจุบันต้องอาศัยความรู้ทางวิศวกรรมและเทคโนโลยีของงานระบบวิศวกรรมที่แม่นยำ บริษัทฯ ถือเป็นผู้ผลิต 1 ใน 2 รายของโลกที่สามารถผลิตได้ แต่ในปี 2560 ธุรกิจการเงินชะลอตัว บริษัทฯ ยังได้รับคำสั่งซื้อ และส่งมอบในจำนวนเงินใกล้เคียงกับปี 2559 โดยบริษัทฯ ได้พัฒนาเครื่องจักรที่ใช้ในสนามบินเพิ่ม เช่น รถลำเลียงผู้โดยสาร รถกู้ภัย และรถดับเพลิง เป็นต้น ในส่วนของยานยนต์สำหรับกองทัพ บริษัทฯ ได้รับความไว้วางใจเพิ่มในปี 2557 ถึงปี 2559 โดยบริษัทฯ เน้นกำลังการผลิตไปที่การผลิตรถลำเลียงอาหารสำหรับเครื่องบิน และรถตู้พ่วงใหญ่ในกลุ่มธุรกิจโลจิสติกส์ในประเทศ ซึ่งมีคำสั่งซื้อมาจำนวนมากและต่อเนื่อง

รายได้จากการขายและการให้บริการ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย รับรู้รายได้จากการขายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญ ไปให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขาย ประกอบด้วย การขายอะไหล่ (Spare Part) บางประเภทที่บริษัทฯ จำเป็นต้องสั่งนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิตงานของลูกค้าเป็นปกติอยู่แล้ว โดยส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 เป็นการขายอะไหล่ให้กับลูกค้าต่างประเทศที่สั่งผลิตรถจากบริษัทฯ โดยเฉพาะรถลำเลียงอาหารสำหรับเครื่องบิน และส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 50 เป็นการขายให้แก่ลูกค้าในประเทศ รายได้จากการขายยังประกอบด้วย การขายสินค้าตัวอย่าง (รถต้นแบบ) และการขายสินค้าในสต็อก เป็นต้น ปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้จากการขายและติดตั้งหลอดไฟ LED ให้กับหน่วยงานของรัฐบาล โดยผ่านกิจการร่วมค้าระหว่างบริษัทฯ กับบริษัทอื่นที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งรับรู้รายได้ 44.21 ล้านบาท

บริษัทฯ รับรู้รายได้จากการให้บริการเมื่อมีการให้บริการเสร็จเรียบร้อย โดยรายได้ดังกล่าวมาจากการให้บริการซ่อมผลิตภัณฑ์ โดยส่วนใหญ่จะซ่อมให้เฉพาะรถของลูกค้าหลังหมดระยะเวลาประกัน ซึ่งสั่งซื้อสินค้าจากบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยเท่านั้น บริษัทฯ มีเงื่อนไขรับประกันสินค้าเฉลี่ย 1 ปี และตั้งแต่ปี 2555 บริษัทฯ ได้รับสัญญาในการบริหารโครงการซ่อมบำรุง รถบรรทุกพ่วง และ รถบรรทุกกึ่งพ่วง จากบริษัท ลินฟอกซ์ ทรานสปอร์ต (ประเทศไทย) จำกัด ("Linfox") และบริษัท เอกชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเต็ม จำกัด ("Tesco-Lotus") ทั้งหมด ซึ่งมีรถในโครงการมากกว่า 1,000 คัน โดยตั้งศูนย์บริการซ่อมบำรุงอยู่ในพื้นที่ของ Tesco-Lotus จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์ลำลูกกา ศูนย์วังน้อย ศูนย์สามโคก ศูนย์บางบัวทอง และศูนย์สุราษฎร์ธานี อีกทั้งบริษัทฯ ยังได้เล็งเห็นโอกาสในการเพิ่มรายได้จากงานซ่อมบริการ จึงได้ทำการเช่าพื้นที่ดินประมาณ 4 ไร่ ที่อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นศูนย์ซ่อมสำหรับรถบรรทุก ในกรณีประสบอุบัติเหตุต้องซ่อมนาน และรับงานซ่อมบริการจากลูกค้าของบริษัทรายอื่น และลูกค้าทั่วไป ทำให้บริษัทฯ สามารถเพิ่มศักยภาพในการดูแลลูกค้าในพื้นที่ภาคกลางเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นทำเลใกล้กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล และยังเพิ่มโอกาสในการรับงานซ่อมบริการเพิ่มขึ้นจากงานของ Linfox และ Tesco-Lotus ปัจจุบันบริษัทฯ ได้ขยายศูนย์ซ่อมบริการเป็น One Stop Services ที่ให้บริการทั้งซ่อมเครื่องยนต์ช่วงล่างและตัวถัง โดยได้เปิดศูนย์แรกที่จังหวัดชลบุรี และจะขยายไปทั่วประเทศภายในปี 2563 โดยมีเป้าหมายรายได้ปีที่ 2 ของการเปิดศูนย์อย่างน้อยปีละ 100 ล้านบาทต่อศูนย์ ซึ่งจะทำให้เป้าหมายในการกระจายรายได้ของ 3 กลุ่มสินค้าให้ใกล้เคียงกันเพื่อกระจายความเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลกในธุรกิจหนึ่งในอนาคตได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีรายได้จากการขายและบริการในปี 2558 – 2560 คือ 169.90 ล้านบาท 132.08 ล้านบาท และ 194.96 ล้านบาท ตามลำดับ

รายได้อื่น

รายได้อื่น ประกอบด้วย รายได้ค่าบริหาร รายได้ค่าเช่า ดอกเบี้ยรับ เป็นต้น ปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้อื่นเท่ากับ 16.34 ล้านบาท 12.10 ล้านบาท และค่าบริการ 9.92 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 1.41 ร้อยละ 1.13 และ ร้อยละ 0.62 ของรายได้รวม ตามลำดับ

ต้นทุนและกำไรขั้นต้น

ต้นทุนงานตามสัญญา ประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบ เงินเดือนและค่าจ้างแรงงานผลิตในแผนกต่างๆ ค่าจ้างเหมาจากบุคคลอื่น และค่าใช้จ่ายในการผลิตต่างๆ เป็นต้น บริษัทจะบันทึกต้นทุนงานตามสัญญาในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยอ้างอิงกับขั้นความสำเร็จของงานตามสัญญา ณ วันที่รายงาน เมื่อผลงานตามสัญญาสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ ในกรณีที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าต้นทุนทั้งหมดของโครงการเกินกว่ามูลค่ารายได้ตามสัญญา บริษัทจะรับรู้ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที และหากบริษัทไม่สามารถประมาณผลของงานตามสัญญาได้อย่างน่าเชื่อถือ บริษัทจะรับรู้ต้นทุนงานตามสัญญาเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่ต้นทุนนั้นเกิดขึ้น

ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ ประกอบด้วย ต้นทุนสินค้าที่ขาย เงินเดือน และค่าจ้างของแผนกที่เกี่ยวข้อง และค่าใช้จ่ายที่ปันจากค่าใช้จ่ายส่วนกลาง เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัทฯ กำหนดนโยบายในการกำหนดราคางานตามสัญญาให้มีอัตรากำไรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 และกำหนดให้มีการทบทวนประมาณการต้นทุนการผลิตให้สอดคล้องกับต้นทุนจริงทุกไตรมาส หรือเมื่อมีปัจจัยใดที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนงานนั้นๆ อย่างมีนัยสำคัญ

ในงวดบัญชีปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีต้นทุนงานตามสัญญาเท่ากับ 805.09 ล้านบาท 822.18 ล้านบาท และ 1,244.85 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 70.46 ร้อยละ 77.69 และร้อยละ 78.49 ของรายได้หลักของธุรกิจ ตามลำดับ อัตราส่วนต้นทุนงานตามสัญญาเมื่อเทียบกับรายได้หลักของธุรกิจเพิ่มขึ้น ในปี 2559 และ 2560 เนื่องจากบริษัทได้มีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์มาตรฐาน เพื่อเป็นการขยายฐานการตลาดให้เพิ่มมากขึ้นจากปีก่อน เป็นการลดความเสี่ยงจากการพึ่งพิงธุรกิจเฉพาะกลุ่ม และทำให้มีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น แต่มีอัตรากำไรที่น้อยกว่ากลุ่มสินค้าอื่น

ในงวดบัญชีปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 250.20 ล้านบาท 140.74 ล้านบาท และ 191.04 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 21.90 ร้อยละ 13.30 และ ร้อยละ 12.05 ของรายได้หลักของธุรกิจตามลำดับ จากข้อมูลจะพบว่าอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทฯ มีทิศทางปรับตัว ลดลง ตามการปรับโครงสร้างรายได้ของบริษัทฯ ที่เน้นขยายตลาดในสินค้ากลุ่มมาตรฐาน

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหาร ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร ค่าใช้จ่ายในการส่งออกสินค้าไปยังลูกค้าต่างประเทศ ค่าขนส่งสินค้าในประเทศ และค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่น เป็นต้น

ในงวดบัญชีปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเท่ากับ 195.07 ล้านบาท 216.04 ล้านบาท และ 173.65 ล้านบาท ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในปี 2559 เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเข้าร่วมประมูลโครงการรถโดยสาร NGV ในส่วนของค่าธรรมเนียมธนาคารเพื่อใช้ในโครงการรถโดยสาร NGV ที่สิ้นสุดแล้วในปี 2559 และค่าที่ปรึกษากฎหมายในการฟ้องเรียกค่าเสียหายกับหน่วยงานภาครัฐในคดีที่เกี่ยวกับงานประมูลรถโดยสาร NGV ซึ่งถูกยกเลิกโครงการ ประกอบกับการปรับฐานเงินเดือนค่าจ้างในปี 2559 เพิ่มขึ้น โดยค่าใช้จ่ายในส่วนนี้บริษัทได้ดำเนินการฟ้องคู่กรณีและหน่วยงานที่กำลังดำเนินคดีต่อศาลปกครองเพื่อเรียกค่าเสียหายแล้ว

กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี

หากพิจารณาข้อมูลกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยและภาษี (Earnings Before Interest and Tax: EBIT) ในปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานเท่ากับ 74.10 ล้านบาท (53.88) ล้านบาท และ 30.38 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อรายได้เท่ากับ ร้อยละ 6.49 ร้อยละ (5.09) และ ร้อยละ 1.90 จากยอดรายได้รวม

ต้นทุนทางการเงิน

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีต้นทุนทางการเงินเท่ากับ 28.86 ล้านบาท 38.70 ล้านบาท และ 50.64 ล้านบาท ตามลำดับ ต้นทุนทางการเงินดังกล่าวเกิดจากการที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระหนี้เงินกู้กับสถาบันการเงิน เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าของบริษัทฯ มีมูลค่าสูง และต้องใช้ระยะเวลาในการผลิตโดยประมาณ 3-6 เดือน อีกทั้งการส่งมอบสินค้าจะไม่ได้ส่งมอบทีละหน่วย แต่จะส่งมอบเป็นส่วนๆ ของคำสั่งซื้อ ทำให้บริษัทฯ มีความจำเป็นต้องใช้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์และส่วนประกอบจากต่างประเทศ ซึ่งในปี 2558-2560 มีภาระหนี้เงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงินจำนวน 729.56 ล้านบาท 358.58 ล้านบาท และ 966.17 ล้านบาทตามลำดับ ในปี 2558 บริษัทฯ ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ให้ลงทุนในการซื้อที่ดินเพื่อใช้ในการขยายโรงงานในอนาคต จำนวนเงิน 296.56 ล้านบาท โดยได้บันทึกเป็นที่ดินจำนวน 214.99 ล้านบาท และที่ดินส่วนที่เกินความต้องการใช้งานซึ่งบริษัทฯ วางแผนที่จะขายบันทึกเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจำนวน 81.58 ล้านบาท

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 38.79 ล้านบาท 9.51 ล้านบาท และ (1.29) ล้านบาท ตามลำดับ ปี 2560 มีผลขาดทุนก่อนภาษี (20.26) ล้านบาท คำนวณจากอัตราภาษีร้อยละ 20 ปรับผลกระทบค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษี และค่าใช้จ่ายที่สามารถหักภาษีได้เพิ่มขึ้น ทำให้เป็นรายได้จำนวน 0.76 ล้านบาท เกิดจากภาษีที่บันทึกสูงไปในงวดก่อนของกิจการร่วมค้า ทีเอสพี-ซีทีวี

กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิ

ในงวดบัญชีปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกำไร(ขาดทุน)สุทธิ (เฉพาะส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่) เท่ากับ 35.71 ล้านบาท (91.29) ล้านบาท และ (19.50) ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ (เฉพาะส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่) ร้อยละ 3.08 ร้อยละ (8.46) และร้อยละ (1.17) ของรายได้รวม ตามลำดับ โดยในปี 2560 บริษัทฯ มีอัตราขาดทุนสุทธิ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนในด้านวิจัยพัฒนาและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการบริหารจัดการใหม่ ส่งผลทำให้ไตรมาส 1/2560 มีผลขาดทุนสุทธิ 73.28 ล้านบาท โดยตั้งแต่ไตรมาส 2/2560 ไตรมาส 3/2560 และไตรมาส 4/2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิตามลำดับคือ 17.31 ล้านบาท 14.69 ล้านบาท และ 21.78 ล้านบาท

อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2558-2560 ร้อยละ 5.36 ร้อยละ (13.25) และร้อยละ (2.79) ตามลำดับ โดยบริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉพาะส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่) เท่ากับ 697.00 ล้านบาท 681.00 ล้านบาท และ 671.65 ล้านบาท ตามลำดับ สาเหตุที่อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นลดลงในปี 2560 เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีผลขาดทุนสุทธิ 18.71 ล้านบาท จากการผลการดำเนินงานดังที่กล่าวไปแล้ว

14.1.2 ฐานะทางการเงินของบริษัท

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 1,619.38 ล้านบาท 1,710.36 ล้านบาท และ 2,328.28 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของสินทรัพย์รายการสำคัญดังนี้

➤ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเท่ากับ 49.30 ล้านบาท 43.86 ล้านบาท และ 2.61 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วยเงินสดย่อยและเงินฝากธนาคาร ทั้งในรูป

บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ บัญชีกระแสรายวัน และบัญชีเงินฝากประจำ ซึ่งมีการลดลง หรือเพิ่มขึ้น ตามการบริหารการเงินในวันที่สิ้นสุรอบบัญชีแต่ละงวด ในวันที่ 30 ธันวาคม 2558 บริษัทฯ มีเงินฝากธนาคารเพิ่มขึ้นเนื่องจากการใช้สิทธิจากการแปลง CHO-W1 ที่รอจัดการด้านการเงิน สิ้นสุดวันที่ 27 ตุลาคม 2559 และปี 2559 มีเงินฝากธนาคารจากการเก็บหนี้รอดำเนินการ และในปี 2560 เป็นการบริหารเงินสดปกติ

➤ ลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีลูกหนี้การค้า-สุทธิ เท่ากับ 469.81 ล้านบาท 373.64 ล้านบาท และ 766.85 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการให้เทอมเครดิตแก่ลูกหนี้ในประเทศเฉลี่ยเท่ากับ 30-90 วัน ต่างประเทศ เฉลี่ย 30-180 วัน นับจากวันส่งใบแจ้งหนี้ โดยสามารถคำนวณระยะเวลาเรียกเก็บหนี้เฉลี่ยในปี 2558-2560 ได้เท่ากับ 133 วัน 143 วัน และ 174 วัน ตามลำดับ

โดยสามารถสรุปยอดลูกหนี้การค้าตามอายุหนี้ที่ค้างชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558-2560 ได้ดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

ช่วงเวลา	31-ธ.ค.-58	31-ธ.ค.-59	31-ธ.ค.-60
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	51.68	102.24	52.49
อายุหนี้ไม่เกิน 3 เดือน	67.94	32.41	245.72
อายุหนี้ระหว่าง 3 เดือน – 6 เดือน	76.07	2.29	25.46
อายุหนี้ระหว่าง 6 เดือน – 12 เดือน	20.54	2.80	5.58
อายุหนี้มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	27.71	4.00	3.67
รวม	243.94	143.74	332.92
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(4.49)	(3.28)	(3.28)
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	239.45	140.46	329.64

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ประเมินค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยประมาณจากลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้ และวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกหนี้เป็นเกณฑ์พิจารณาอายุหนี้ที่ค้างชำระ ลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 12 เดือน บริษัทฯ จะตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน ยกเว้นกรณีที่คาดว่าจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้แน่นอน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558-2560 มียอดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเท่ากับ 4.49 ล้านบาท 3.28 ล้านบาท และ 3.28 ล้านบาท ตามลำดับ ณ สิ้นปี 2558-2560 มีลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 12 เดือน จำนวน 27.71 ล้านบาท 4.00 ล้านบาท และ 3.67 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ฝ่ายบริหารเชื่อว่าได้บันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้เพียงพอแล้ว

➤ สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสินค้าคงเหลือเท่ากับ 295.49 ล้านบาท 335.11 ล้านบาท และ 360.13 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมูลค่าสินค้าคงเหลือส่วนใหญ่คือ วัตถุดิบ หรือส่วนประกอบ ทั้งที่อยู่ในคลังสินค้า หรืออยู่ระหว่างทางจัดส่งมายังคลังสินค้า ซึ่งถือว่าเป็นวัตถุดิบหลักของผลิตภัณฑ์ มูลค่าส่วนที่เหลือจะประกอบด้วย สินค้าระหว่างผลิต สินค้าสำเร็จรูป และวัสดุสิ้นเปลือง รวมทั้งเงินมัดจำค่าซื้อวัตถุดิบที่จำเป็นต้องส่งผลิต และวางมัดจำ

➤ เงินฝากประจำที่มีภาระค่าประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเงินฝากประจำที่มีภาระค่าประกันเท่ากับ 2.00 ล้านบาท 37.00 ล้านบาท และ 37.00 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งยอดเงินฝากประจำที่มีภาระค่าประกันใช้สำหรับ ค่าประกันวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน อาทิ วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี วงเงินหนังสือค้ำประกันสัญญางานซึ่ง จำเป็นต้องใช้มากขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของมูลค่างานและสัญญางาน

➤ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ เท่ากับ 663.71 ล้านบาท 771.20 ล้านบาท และ 976.60 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งประกอบด้วย ที่ดินที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ของบริษัทฯ อาคารโรงงาน อาคารสำนักงานใหญ่และส่วนปรับปรุงอาคาร อาคารสิ่งปลูกสร้างที่สาขาของบริษัท เครื่องใช้ เครื่องตกแต่งสำนักงาน ครุภัณฑ์ ที่ดินที่จะสร้างโรงงานในอนาคตและยานพาหนะ โดยในปี 2558 บริษัทฯ ได้ลงทุนซื้อที่ดิน ประมาณ 272 ไร่ ที่ตำบลท่าพระ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นพื้นที่ขยายโรงงาน ในอนาคต มูลค่า 296.56 ล้านบาท และที่ดินที่เป็นที่ตั้งโรงงาน และสำนักงานใหญ่เนื้อที่รวม 48-2-16.1 ไร่ ซึ่งบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนมูลค่ารวม 28 ล้านบาท บริษัทฯ ไม่มีการปรับปรุงมูลค่าที่ดินตามราคาตลาด และในปี 2560 ได้ บันทึกทรัพย์สินระหว่างติดตั้งของโครงการ E-Ticket เป็นจำนวนเงิน 194.03 ล้านบาท

แหล่งที่มาของเงินทุน

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีหนี้สินรวมเท่ากับ 922.38 ล้านบาท 1,029.36 ล้านบาท และ 1,665.99 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของหนี้สินรายการสำคัญดังนี้

➤ เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเท่ากับ 729.56 ล้านบาท 358.58 ล้านบาท และ 966.17 ล้านบาท ตามลำดับ โดยเงินกู้ยืมระยะสั้นตามตัวเลขดังกล่าวเป็นภาระหนี้ตามวงเงินสินเชื่อประเภทต่างๆ ที่สถาบันการเงินให้การสนับสนุนแก่บริษัทฯ และบริษัทย่อย เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจ อาทิ วงเงินเบิกเกินบัญชี วงเงินทรัสต์รีซีส์ วงเงินแพคกิ้งเครดิต วงเงินตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีภาระหนี้เพิ่มขึ้นในปี 2558 เกิดจากการใช้วงเงินสินเชื่อที่สถาบันการเงินให้การสนับสนุนเพื่อซื้อวัตถุดิบ และอุปกรณ์ต่างๆ ในการผลิตแล้ว บริษัทฯ ยังได้ใช้วงเงินจากการออกตัวสัญญาใช้เงิน เพื่อใช้หมุนเวียนในธุรกิจ เนื่องจากสามารถบริหารต้นทุนทางการเงินในอัตราที่ต่ำกว่าการใช้วงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และปี 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการชำระหนี้สินเพิ่มขึ้นจากการรับคำสั่งซื้อและการติดตั้งโครงการ E-Ticket โดยมีมูลค่างานในมือประมาณ 6,500 ล้านบาท ทำให้มีภาระหนี้เพิ่มขึ้นขณะดำเนินการ และยังคงอยู่ระหว่างการรอส่งมอบงาน

➤ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเท่ากับ 110.22 ล้านบาท 280.11 ล้านบาท และ 328.18 ล้านบาทตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้ค่าสินค้า ซึ่งบริษัทฯ ได้ทอมนเครดิตจากเจ้าหนี้การค้าเฉลี่ยประมาณ 60-90 วัน โดยสามารถคำนวณระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยในปี 2558-2560 ได้เท่ากับ 42 วัน 77 วัน และ 85 วัน ตามลำดับ

➤ **ภาระผูกพันหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน**

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ใช้มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน ซึ่งนักคณิตศาสตร์ประกันภัยได้ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยผู้บริหารได้บันทึกหนี้สินและผลประโยชน์พนักงานที่เกิดขึ้นก่อนปี 2554 โดยได้ปรับกับกำไรสะสม ณ วันต้นงวดของรอบบัญชีปี 2554 ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน เท่ากับ 16.12 ล้านบาท 19.73 ล้านบาท และ 22.46 ล้านบาท ตามลำดับ

➤ **ส่วนของผู้ถือหุ้น**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่ เท่ากับ 697.00 ล้านบาท 681.00 ล้านบาท และ 662.29 ล้านบาท ตามลำดับ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียน เท่ากับ 295.74 ล้านบาท และทุนชำระแล้ว เท่ากับ 295.74 ล้านบาท ส่วนลดจากการเพิ่มสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทย่อย เท่ากับ 5.63 ล้านบาท มีสำรองตามกฎหมายเท่ากับ 6.82 ล้านบาท และขาดทุนสะสมที่ยังไม่จัดสรร 39.55 ล้านบาท และคณะกรรมการบริษัทมีมติเพิ่มทุน จำนวน 164.54 ล้านบาท เป็น 460.28 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนแบบกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อขายให้บุคคลในวงจำกัด ให้กับ Macquarie Bank Limited จำนวนไม่เกิน 185 ล้านหุ้น และจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนจำนวนไม่เกิน 354.88 ล้านหุ้น เพื่อเสนอขายให้กับผู้ถือหุ้นเดิมและเพื่อเสนอขายให้กับบุคคลในวงจำกัด โดยมีผลเมื่อผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2561 ในวันที่ 9 มกราคม 2561

➤ **โครงสร้างเงินทุน**

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E Ratio) ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของปี 2558-2560 เท่ากับ 1.32 เท่า 1.51 เท่า และ 2.52 ตามลำดับ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสิ้นปี 2559 และ 2560 เพิ่มขึ้น จากการที่บริษัทฯ มีการใช้เงินในการดำเนินงานตามคำสั่งซื้อ โดยในปี 2560 มีคำสั่งซื้อเข้ามาจำนวนมาก และได้รับสัญญาโครงการพิเศษรวม 2 โครงการ คือ โครงการ E-Ticket ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ มูลค่า 1,665 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และโครงการขายรถโดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงธรรมชาติ (NGV) จำนวน 489 คัน ซึ่งได้โครงการในปลายปี 2560 จึงทำให้สัดส่วนหนี้สินเพิ่มขึ้น ในขณะที่ส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2559 และปี 2560 ลดลงจากผลขาดทุนเท่ากับ จำนวน 681 ล้านบาท และ 66.2 ล้านบาท และมีส่วนเกินมูลค่าหุ้นที่เพิ่มขึ้นในปี 2558 และปี 2559 จำนวน 25.97 ล้านบาท และ 58.58 ล้านบาท

➤ **สภาพคล่อง**

บริษัทฯ และบริษัทย่อย		31 ธันวาคม		
		ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
เงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด	ล้านบาท	49.30	43.86	2.61
สินทรัพย์หมุนเวียน	ล้านบาท	834.88	755.43	1,177.73
หนี้สินหมุนเวียน	ล้านบาท	862.42	678.03	1,622.31
อัตราส่วนสภาพคล่อง (สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน)	เท่า	0.97	1.14	0.73
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	ล้านบาท	(22.23)	207.88	(456.70)

อัตราส่วนสภาพคล่อง ณ สิ้นปี 2558-2560 เท่ากับ 0.97 เท่า 1.14 เท่า และ 0.73 เท่า ตามลำดับ ในปี 2558-2560 บริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น ในขณะที่หนี้สินที่มีส่วนเพิ่มขึ้นในปี 2558 จากการลงทุนในที่ดิน และปี 2560 จากนโยบายการเงินที่เป็น Project Finance เมื่อมีคำสั่งซื้อจำนวนมากจะทำให้หนี้สินเพิ่มขึ้นตามยอดคำสั่งซื้อ รวมทั้งรับงานโครงการใหญ่ทำให้หนี้สินเพิ่มขึ้นตามลำดับ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานในปี 2558-2560 เท่ากับ (22.23) ล้านบาท 207.88 ล้านบาท และ (456.70) ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมดำเนินงาน มาจากยอดลูกหนี้ที่ลดลง และปี 2560 มีกระแสเงินสดลดลงจากคำสั่งซื้อ และโครงการอยู่ระหว่างดำเนินงาน

ข้อกำหนดอัตราส่วนทางการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้รับวงเงินจากธนาคารแห่งหนึ่ง โดยมีข้อกำหนดให้ดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E Ratio) ไม่เกิน 3 เท่าและดำรงอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (DSCR) ไม่น้อยกว่า 1.2 เท่าของงบการเงินรวม เนื่องจากบริษัทฯ มีส่วนของหนี้สินที่เป็นเจ้าหนี้การค้า และเงินมัดจำรับล่วงหน้าจากลูกค้าในช่วงปลายปีจำนวนมาก ซึ่งอาจทำให้อัตราส่วนที่ธนาคารกำหนดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทางบริษัทฯ จึงได้ชี้แจงให้สถาบันการเงินทราบ และจะกำหนดเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยเป็นฐานในการคำนวณแทนหนี้สินรวมทั้งหมดต่อไป โดยในปี 2558 2559 และ 2560 บริษัทฯ ยังดำรงสัดส่วนได้ตามกำหนด

➤ รายจ่ายเพื่อการลงทุน

ในปี 2559 และ 2560 บริษัทฯ มีรายจ่ายเพื่อการลงทุนตามปกติของการดำเนินธุรกิจ โดยไม่มีรายจ่ายจากการลงทุนที่มีนัยสำคัญ และในปี 2558 บริษัทฯ ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ให้ลงทุนซื้อที่ดินเพื่อขยายโรงงานในอนาคต ในปี 2559 บริษัทฯ ได้มีการลงทุนในการสร้างศูนย์ซ่อมรถบรรทุก 1 แห่ง ที่จังหวัดชลบุรี ที่ใช้ซื้อ ดิน 24 ไร่ ซึ่งก่อสร้างและดำเนินงานในปี 2560 ส่วนปี 2560 มีลงทุนในอุปกรณ์แลทช์พียูอื่นในการดำเนินการศูนย์ซ่อม และโครงการ E-Ticket